

Šablona III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

TOTALITNÍ REŽIMY

fašismus, nacismus, socialismus

VY_32_INOVACE_D5_20_16

Anotace: materiál obsahuje 3 úvodní listy, 19 listů prezentace

Šablona: III/2

Název: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Téma: Totalitní režimy- fašismus, nacismus, socialismus

Autor: Mgr. Jana Jandíková

Očekávaný výstup: žák se seznamuje rysy totalitních režimů, poznává, jak totalita ovlivňuje život lidí, zasahuje do života

Klíčová slova: fašismus, nacismus, socialismus

Druh učebního materiálu: Prezentace

Cílová skupina: žák 1.stupně ZŠ

Typická věková skupina: 10 - 11 let

Použité zdroje a materiál: učebnice Vlastivěda-Obrázky z novějších českých dějin, doc. PhDr. Fr. Čapka CSc., Alter , 2006
učebnice Vlastivěda 5-Významné události nových českých dějin, doc. PhDr. Fr. Čapka CSc.,
Nová škola 2010
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Totalitismus>

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jana Jandíková

Použité zdroje a materiál:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bundesarchiv_Bild_102-09844,_Mussolini_in_Mailand.jpg
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Parteiadler_der_Nationalsozialistische_Deutsche_Arbeiterpartei_\(1933%E2%80%931945\).png](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Parteiadler_der_Nationalsozialistische_Deutsche_Arbeiterpartei_(1933%E2%80%931945).png)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Judenstern_JMW.jpg
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Let%C3%A1k_KS%C4%8C_z_roku_1929.gif
<http://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Dra%C5%BEkovce03.JPG>
http://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Slovakia_Sedlice_298.JPG
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ubykace.jpg>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pamatnik_Vojna.jpg
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cizov_opona.JPG
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cenzurn%C3%AD_l%C3%ADstek_%C4%8Ceskoslovensk%C3%A9_republiky.jpg
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Milada_Hor%C3%A1kov%C3%A1_-_barva.jpg

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jana Jandíková

TOTALITNÍ STÁT

zcela ovládá a řídí ekonomiku

zasahuje do všech stránek veřejného i soukromého života

potlačuje svobodu slova

nedovoluje kritiku režimu

neuznává svobodu jedince

nezná žádnou hranici své moci

FAŠISMUS

typické rysy

- * **nacionalismus**
nacionalisté upřednostňují zájmy svého národa před celkovým rozvojem širšího společenství
- * **autoritativní vůdce**
- * **militarismus**
projevuje se vysokými výdaji na armádu a zbrojení
zdůrazňováním významu armády
násilným řešením sporů
dobyvačnou politikou
- * **kult mládí a síly**
- * **silná ekonomická role státu**

v původním smyslu označuje **italský fašismus**

politické hnutí vedené Benitem Mussolinim ovládalo Itálii ve 20. -30. letech 20.století

NACISMUS

typické rysy

- * **nacionalismus**
- * **rasismus** (názory o rozdělení lidstva na odlišné rasy)
- * **fašismus**
- * **antisemitismus** (nepřátelství vůči židům)
- * **militarismus**
- * **socialismus** (společné vlastnictví výrobních prostředků)
- * **pangermanismus** (nadřazenost árijské rasy, podrobení a likvidace nižší rasy)

Německý nacismus

je totalitní ideologie uplatňovaná
Národně socialistickou německou dělnickou stranou – **NSDAP**
a jejím vůdcem **Adolfem Hitlerem**

Nacismus vychází z rasistické teorie

o nadřazenosti árijské rasy

z představy světa jako místa, kde přežívají ti nejzdatnější
kde se vede neustálý konkurenční boj
kde vládne přirozený výběr

Pokroku lze docílit vyvoláním **konfliktu mezi vyšší a nižší rasou**

řešením konfliktu je **podrobení či likvidace nižší rasy.**

Podle nacismu
bylo nutné **nahradit demokracii** jedinou pevně danou strukturou
každý jednotlivý živý tvor měl své přesně dané místo
ti, kteří do tohoto systému nezapadali, měli být zničeni.

HOLOKAUST

pronásledování a hromadné vyvraždění osob

ŽIDÉ

Na veřejnosti museli Židé nosit **symbol žluté Davidovy hvězdy** s nápisem Jude

Cílem tzv. „konečného řešení židovské otázky“ mělo být **úplné vyvraždění židovské populace.**

Během genocidy bylo vyvražděno kolem **6 milionů Židů.**

SLOVANÉ

Jedním z Hitlerových plánů bylo **vytvoření německého životní prostoru**. Tento plán počítal s **odsunutím, vyvražděním a zotročením většiny Slovanů**

V počátcích byli popravováni příslušníci elity a intelektuálové

Poté německá okupační moc zavedla na okupovaných územích **politiku teroru**, prováděla **hromadné veřejné popravy** i exekuce rolníků, které měly **zastařovat** ostatní **obyvatelstvo**

Postupně docházelo k **vysídlování** a **násilnému zabírání** zemědělské půdy, ze svých domovů bylo **vyhnáno** několik stovek tisíc **lidí**

Dalším terčem vyvraždování byli **ROMOVÉ**,
různě **TĚLESNĚ** či **DUŠEVNĚ POSTIŽENÍ** lidé
HOMOSEXUÁLOVÉ
POLITIČTÍ ODPŮRCI, zejména komunisté.

Nejúčinnějším a nejhrůznějším prostředkem německého holocaustu
byly **vyhlazovací tábory**, kde se hromadně popravovalo

SOCIALISMUS

společné vlastnictví výrobních prostředků

rovnostářství - ke všem jedincům by se mělo přistupovat stejně,
bez ohledu na jejich pohlaví,

rasu,

náboženské vyznání,

sociální postavení a další rozdíly

centrálně řízené hospodářství – upřednostňování práv a zájmů většiny před
zájmy jednotlivců

SOCIALISMUS V ČESKOSLOVENSKU

Komunisté se dlouhodobě připravovali na **převzetí moci** v zemi.
Spolupracovali s komunistickým Sovětským svazem

Snažili se narušovat činnost ostatních politických stran
Docházelo k napadání, hádkám, mizela spolupráce

Mnoho lidí uvěřilo komunistům,
že když se zbaví továrníků a statkářů, budou se mít lépe.

V prvních poválečných volbách komunisté vyhráli
Jejich předseda **Klement Gottwald** se stal **předsedou vlády**

ÚNOR 1948

Na protest proti chování komunistů ve vládě,
podali **demokratičtí ministři DEMISI** – odešli z vlády

Prezident Edvard Beneš jejich **demisi přijal**

Komunisté vyvíjeli na prezidenta silný nátlak
organizovali demonstrace, stávky,
vyzbrojovali Lidové milice

Gottwald doplnil vládu komunisty

Komunisté obsadili všechna důležitá místa - ve městech, na venkově
- na pracovištích
- v úřadech
- na školách

V Československu byla nastolena **totalitní moc komunistické strany**

Politici odpůrci byli **pronásledováni** a odstraňováni

Docházelo k zatýkání, mučení, věznění, mnohdy i k popravám

Byly zřízeny **tábory nucených prací**

V armádě **pomocné technické prapory**

VYKONSTRUOVANÉ POLITICKÉ PROCESY

PROCES SE SKUPINOU MILADY HORÁKOVÉ

Jeden ze stovek politických procesů

K smrti byla odsouzena a následně popravena Dr. Milada Horáková

Vymyšlené spiknutí proti ČSR, M.Horáková měla být jeho hlavou

Cílem všech procesů

bylo zastrašit všechny odpůrce režimu

EMIGRACE

nedobrovolný odchod z vlasti

Pohraniční stráž – násilné bránění v odchodu

Pronásledování zbylých členů rodiny
Ztráta majetku
Ztráta zaměstnání
Bránění ve studiu
Zákaz cestování – členové rodin byli
rozděleni na několik let

V ekonomice došlo ke **ZNÁRODŇOVÁNÍ** všech výrobních podniků
Hospodářství bylo řízeno pětiletými plány
Byly zrušeny soukromé obchody a živnosti (holiči, hostinští aj)

V zemědělství museli rolníci vstupovat do družstev
Byli zbaveni půdy
Násilně nuceni společně pracovat

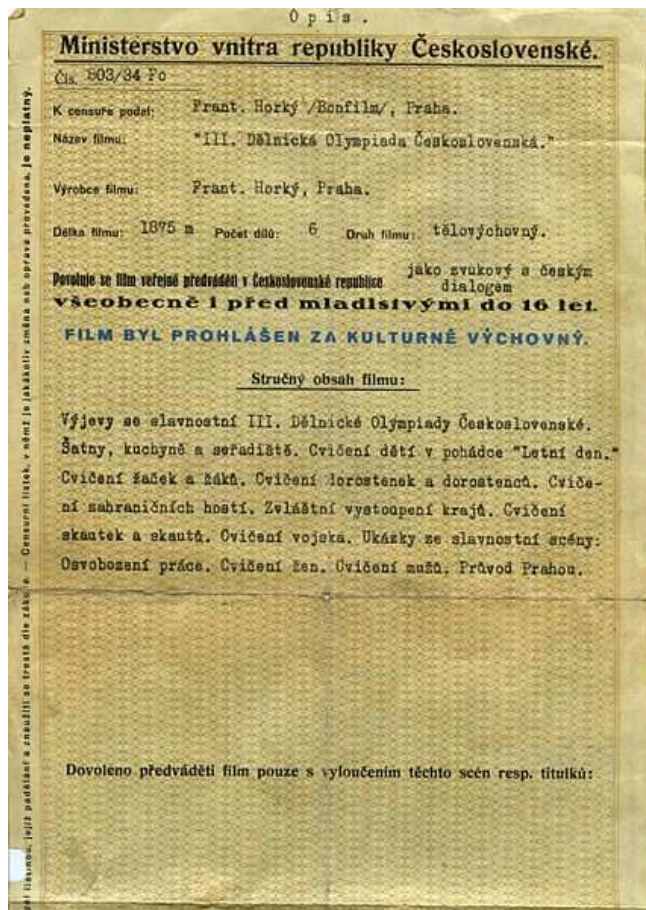
Soukromé vlastnictví bylo zlikvidováno

CENZURA byla všudypřítomná

Škola – nařízené plány, předpisy, obtíže při výuce náboženství

Noviny, rozhlas, divadlo, televize – kontrola uváděných titulů

- rozhodovalo se, co se bude psát, tisknout, hrát
co bude zakázáno

Byly sledovány poštovní zásilky

Hovory občanů byly odposlouchávány

Byla zřízena **tajná státní policie** – StB

a široká síť **informátorů** z řad obyvatel